

مجمع جهانی
کارآفرینی و نوآوری

ایران دیجیتال

نوش دارو قبل از مرگ سهراب

مهدی شامریجانی

پژوهشگر تفکر و تحول در عصر دیجیتال
عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

مهر ۹۹

✓ تحول همه چیز در عصر دیجیتال

✓ کشور دیجیتال؛ مسیر دستیابی به **قدرت ملی** و **توسعه پایدار** در قرن بیست و یکم

✓ **هوآوی** (۲۰۱۸) در گزارشی با عنوان «**کشور دیجیتال**»:

اقتصاد قوی‌تر، جامعه بهتر، حکمرانی ماهرانه، اعلام کرده

است که **۱۵۶ کشور**، برنامه راهبردی دیجیتال دارند.

سوئد

آلمان

پاکستان

نپال

چین

امارات

کنیا

سنگاپور

مالزی

موريس

استراليا

➤ ایران دیجیتال

یعنی ایرانی در تراز
عصر دیجیتال

➤ ایرانی که مسائل خود

را بر بستر دیجیتال
تخفیف داده و از

فرصت‌های نوظهور

بهره‌گیری می‌نماید.

➤ مسائل اساسی

کلان ایران

کدامند؟

مسائل اساسی کلان کشور

مسئله بیکاری

مسئله سلامت روان

مسئله ناهنجاری‌های ساختاری اقتصاد

مسئله فساد

مسئله سرمایه اجتماعی

مسئله آب

مسئله ناکارآمدی عملکردها

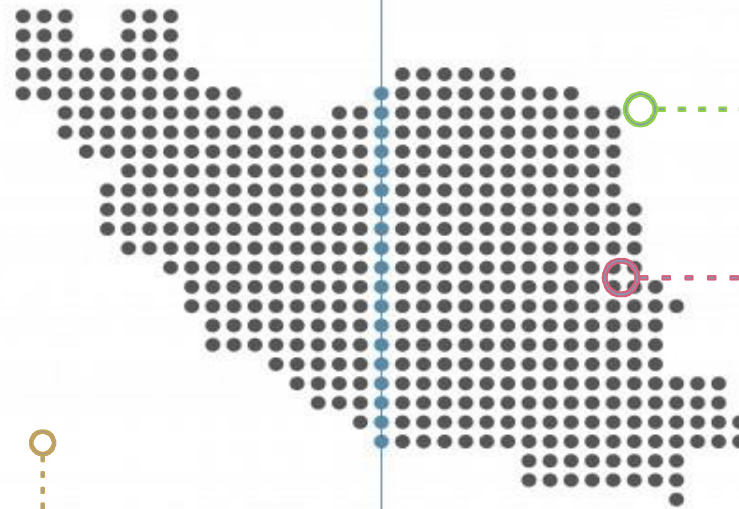
مسئله فقر و نابرابری

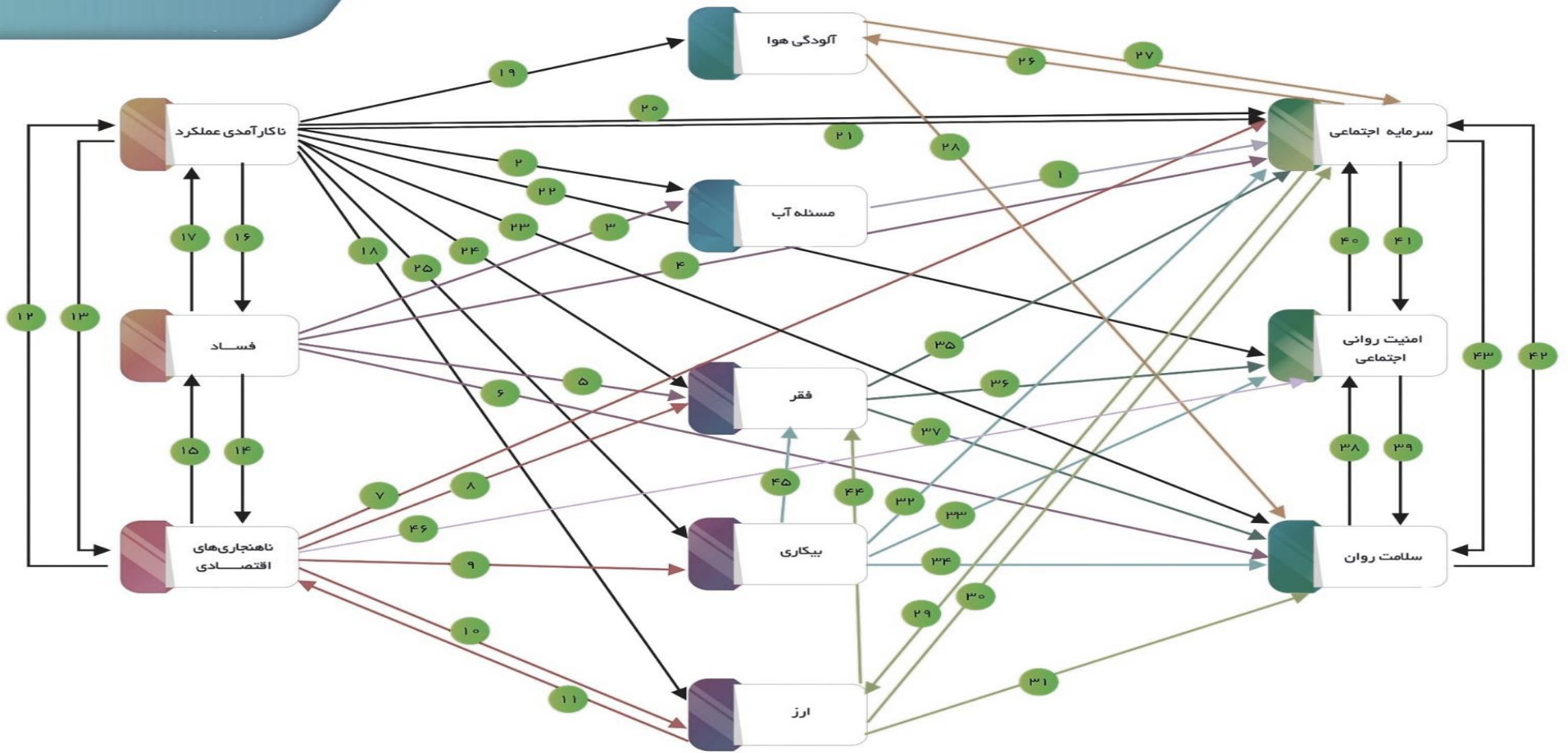
مسئله امنیت روانی و اجتماعی

مسئله آلودگی هوا

Iran

شبکه علت و معلولی مسائل اساسی کلان کشور

ایران دیجیتال

آثار

زیست محیطی

کاهش بحران آب
کاهش بحران آلودگی هوا

اقتصادی

کاهش فساد
افزایش کارآمدی عملکردها
افزایش اشتغال
بهبود شفافیت
فقر و نابرابری

اجتماعی

ارتقا سرمایه اجتماعی
ارتقا سلامت روان
ارتقا امنیت روانی و اجتماعی

کاربردها

جامعه دیجیتال

با محوریت «فرهنگ‌سازی»

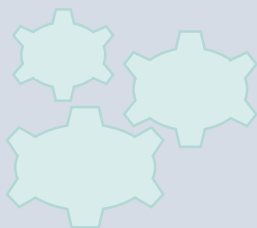
کسب‌وکار دیجیتال

با محوریت «توسعه فضای کسب‌وکار»

دولت دیجیتال

با محوریت «هوشمندسازی»

توانمندسازها

داده باز

سواد

امنیت

هویت

قانون

زیرساخت و فناوری

چارچوب کلان تحول دیجیتال ایران

چشم‌انداز ایران دیجیتال

جامعه‌ای سالم و مشارکت‌جو با اقتصادی هوشمند و دارای رشد پایدار و حاکمیتی کارآمد و شفاف
در نتیجه بهره‌گیری از فناوری‌های دیجیتال

اهداف کمی

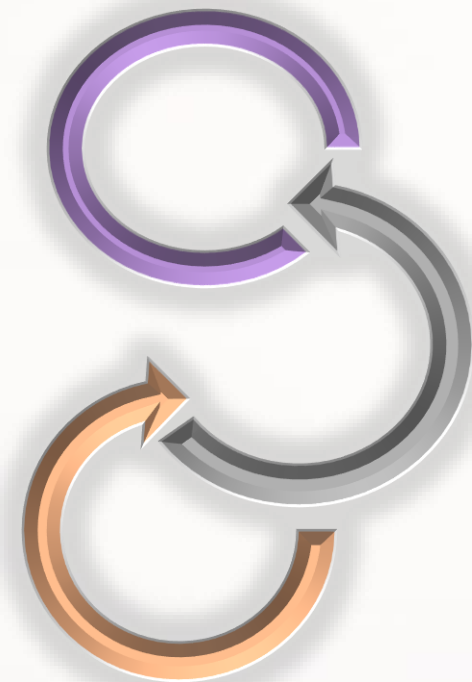
- ✓ بهبود شاخص بحران آب ---
- ✓ کاهش تعداد روزهای ناسالم سال ---
- ✓ بهبود رتبه شاخص سرمایه اجتماعی ---
- ✓ بهبود رتبه شاخص امنیت روانی و اجتماعی ---
- ✓ بهبود شاخص ناکارآمدی عملکرد ---
- ✓ افزایش امتیاز شاخص ادراک فساد ---
- ✓ کاهش نرخ بیکاری ---
- ✓ کاهش ضریب جینی ---

- ❖ افزایش سلامت جسم و روان جامعه
- ❖ ارتقای مشارکت مردم در اداره جامعه
- ❖ افزایش کارآمدی عملکرد حاکمیت
- ❖ افزایش شفافیت
- ❖ افزایش اشتغال
- ❖ بهبود فضای رقابت آزاد

اهداف کیفی

کاربردها

ایران دیجیتال

جامعه دیجیتال

با محوریت «فرهنگ‌سازی»

کسب‌وکار دیجیتال

با محوریت «توسعه فضای کسب‌وکار»

دولت دیجیتال

با محوریت «هوشمندسازی»

رضایت شهروندان و کسب‌وکارها از خدمات دیجیتال: ---
رواج خدمات دولت دیجیتال: ---
استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی نوظهور: ---

اهداف کمی

ارتقای بلوغ دیجیتال دولت

نمونه راهبرد

نمونه سیاست‌ها

نمونه پروژه‌ها

- جلب مشارکت بخش خصوصی در ارائه خدمات دولتی دیجیتال به شهروندان و کسب‌وکارها
- افزایش همگرایی در سیاست‌ها، قوانین، مقررات و اقدامات مرتبط با تحول دیجیتال ایران در میان ارکان مختلف حاکمیت

- ❑ ارائه خدمات دولتی مبتنی بر توسعه هویت دیجیتال
- ❑ راه‌اندازی «آزمایشگاه دیجیتال‌سازی خدمات عمومی»
- ❑ طراحی و پیاده‌سازی پلتفرم هوشمند مدیریت بحران

کسب‌وکار دیجیتال

اهداف کمی

تعداد یونیکورن: --- اشتغال حوزه دیجیتال: ---
تعداد کسب‌وکارهای کوچک: --- سهم از GDP: ---

❖ توسعه فضای کسب‌وکار دیجیتال (با رویکرد ارتقای نوآوری و رقابت‌پذیری)
❖ نفوذ در بازارهای دیجیتال منطقه و کشورهای اسلامی

نمونه راهبردها

➤ کمک به شبکه‌سازی بنگاه‌های نوپا، کوچک و متوسط متمرکز بر فناوری‌های تحول دیجیتال حول بنگاه‌های بزرگ
➤ الزام پیمانکاران و سازمان‌های همکار دولت جهت رعایت استانداردهای مصوب در حوزه داده باز
➤ تشویق بخش خصوصی به اتخاذ رویکرد داده باز در حوزه‌های دارای منافع عمومی

نمونه سیاست‌ها

❑ طراحی سیستم رصد رفتارهای ضد رقابتی بازیگران حاکمیتی
❑ توسعه پلتفرم آنلاین برای صادرات خدمات تخصصی حوزه فاوا

نمونه پروژه‌ها

جامعه دیجیتال

افزایش ضریب نفوذ اینترنت به --- ، بهبود شاخص جست و جوی محتوا به ---
افزایش مشارکت شبکه‌های اجتماعی به --- ، افزایش درصد افراد دارای تجربه خرید آنلاین به ---

اهداف کمی

❖ فراگیر نمودن خدمات دیجیتال برای شهروندان ❖ توسعه فناوری‌های دیجیتال در حوزه آموزش

نمونه راهبردها

➤ توسعه فرهنگ دیجیتال در جامعه
➤ پشتیبانی از ایده‌ها و ابتکارات دیجیتال برای حمایت از گروه‌های خاص
مانند معلولین، سالخورده‌گان و بی سوادان

نمونه سیاست‌ها

- ❑ طراحی و توسعه پلیس هوشمند مبتنی بر فناوری‌های تحول دیجیتال
- ❑ طراحی تجربه دیجیتال شهروند
- ❑ طراحی و توسعه دانشگاه‌های دیجیتال در کشور
- ❑ طراحی و توسعه مدارس دیجیتال در کشور

نمونه پروژه‌ها

زیرساخت و فناوری

شاخص اتصال جهانی: ---

اهداف کمی - - - - - >

نمونه راهبرد

توسعه زیرساخت‌های ارتباطی کشور جهت پشتیبانی از اقتصاد دیجیتال

نمونه سیاست‌ها

- تقویت مراکز داده ملی
- توسعه پوشش شبکه فیبر نوری کشور
- توسعه ظرفیت اینترنت بین‌الملل
- توسعه ظرفیت شبکه ملی اطلاعات
- آزادسازی باندهای فرکانسی

□ توسعه آزمایشی شبکه فایوجی در کشور

نمونه پروژه

نمونه راهبرد

بازنگری و اصلاح قوانین و مقررات مرتبط با اکوسیستم تحول دیجیتال

نمونه سیاست‌ها

- مشارکت حداکثری اصناف و تشکل‌ها در فرایند قانونگذاری
- رویکرد حداقلی تدوین قوانین و تنظیم مقررات در نهادهای قانونگذار و تصمیم‌ساز کشور

نمونه پروژه‌ها

- ❑ تدوین دستورالعمل حقوقی برای فعالیت کسب‌وکارهای پلتفرمی
- ❑ تهیه طرح پیشنهادی بازنگری در اعضای شورای عالی فضای مجازی با هدف جلب مشارکت حداکثری از بازیگران مطرح اکوسیستم دیجیتال کشور
- ❑ طراحی مدل ارزش‌گذاری دارایی‌های دیجیتال (ذیل خلأهای قانونی)
- ❑ ایجاد چارچوب‌های قانونی برای اجرای قراردادهای رسیدگی به اختلافات (موضوعاتی مانند دانش تخصصی دیجیتال در قضات و شعب تخصصی)
- ❑ اصلاح قانون تجارت به منظور شمول مسایل کسب‌وکارهای دیجیتال کشور

هویت

اهداف کمی → افزایش شاخص ردپای دیجیتال به --

نمونه راهبرد

ساماندهی نظام هویت دیجیتال کشور

نمونه سیاست

➤ استفاده حداکثری از داده‌های هویتی موجود

نمونه پروژه‌ها

❑ تدوین برنامه اجرایی پیاده‌سازی هویت دیجیتال (اولویت‌بندی پیاده‌سازی در بخش‌های مختلف)

❑ بازنگری و یکپارچه‌سازی سامانه‌های احراز هویت دیجیتال موجود

اهداف کمی

افزایش شاخص امنیت سایبری به --

تقویت امنیت سایبری کشور با استفاده از فناوری‌های تحول‌آفرین

نمونه راهبرد

- جلب مشارکت بخش خصوصی برای همکاری در پیشبرد اهداف امنیت داده
- خوداتکایی در زمینه تولید محصولات امنیت سایبری

نمونه سیاست‌ها

- ❑ طراحی نظام مدیریت امنیت سایبری کشور (تقسیم کار ملی) با محوریت فناوری‌های تحول‌آفرین
- ❑ تدوین استاندارد و دستورالعمل‌های امنیت کسب‌وکارهای پلتفرمی
- ❑ ایجاد تمهیدات لازم برای مقابله با مشکلات و تهدیدات امنیتی ناشی از فناوری‌های تحول‌آفرین

نمونه پروژه‌ها

داده باز

اهداف کمی

بهبود امتیاز شاخص داده باز جهانی به --

رویکرد باز به انتشار داده‌های عمومی

نمونه راهبرد

الزام به انتشار، دسترسی دائم و پایدار و به روزرسانی مداوم داده‌های دولت

نمونه سیاست

- ❑ شناسایی و اولویت‌بندی داده‌های با ارزش عمومی (غیرحساس و غیر خصوصی) جهت انتشار و شناسایی دارندگان آنها
- ❑ تدوین استانداردهای فنی انتشار داده‌ها
- ❑ تحلیل داده‌های باز برای ارتقاء کیفیت خط‌مشی‌های عمومی با اهمیت

نمونه پروژه‌ها

اهداف کمی

شاخص سواد دیجیتال --

سواد

نمونه راهبردها

❖ توسعه سواد عمومی دیجیتال در سطح جامعه
❖ توسعه نیروی انسانی متخصص در حوزه تحول دیجیتال

نمونه پروژهها

➤ حمایت از پرورش استعدادهاى دیجیتال در مدارس و دانشگاهها

نمونه سياست

- ❑ طراحی دوره‌های کاربردی و تخصصی با تمرکز بر نیازهای دانشی و مهارت‌های سرمایه‌های انسانی سازمان‌ها در عصر دیجیتال
- ❑ بازنگری و طراحی رشته‌ها و برنامه‌های درسی و برگزاری رویدادهای تخصصی برای دانشجویان (با تمرکز بر نیازهای دانشی و مهارتی عصر دیجیتال)
- ❑ بازنگری و طراحی برنامه‌های درسی و برگزاری رویدادهای تخصصی برای دانش‌آموزان (با تمرکز بر نیازهای دانشی و مهارتی عصر دیجیتال)
- ❑ طراحی و اجرای برنامه‌هایی جهت افزایش بهره‌برداری آگاهانه آحاد جامعه از فناوری‌های تحول دیجیتال

به امید تحقق رویای ایران دیجیتال